


**Characteristics of negative people  
and the consequences of their activities in politics and security**  
(in Serbian)



<p><b>Ljubo Pejanović,</b> Academician, Professor, PhD, Retired full professor, E-mail: pejanovicljubo@gmail.com <a href="https://orcid.org/0000-0002-0891-5358">https://orcid.org/0000-0002-0891-5358</a> Serbian Academy of Innovative Sciences in Belgrad (SAINS), Višnjička, 91, (Belgrade, Serbia).</p> <p><b>Stevan Stojanović,</b> Academician, Professor, Doctor of Science, Professor at the Faculty of Business and Legal Studies in Belgrade, E-mail: stojanovicsteva62@gmail.com <a href="https://orcid.org/0000-0002-5386-1168">https://orcid.org/0000-0002-5386-1168</a> Jurija Gagarina, 101, Novi Beograd, Serbian Academy of Innovative Sciences in Belgrad (SAINS), Višnjička, 91a, (Belgrade, Serbia).</p>	<p><i>Citation:</i> Pejanović, L., Stojanović, S., (2022). Negatives and their Properties and Consequences. <i>Social Communications: Theory and Practice</i>, Vol. 14(1), 238–251. DOI: 10.51423/2524-0471-2022-14-1-3</p> <p>© Pejanović, L., Stojanović, S. (2022).  Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)</p>
---	--

### Annotation

**Research problem.** The most pronounced activities of negative people are mostly manifested in politics, political parties, criminal environment, terrorism, ruling structures, on the streets, in institutions and even in power structures. The mass appearance of people with negative characteristics endangers the safety of individuals, social groups, institutions or people with different views, behavior and activities. The purpose of the study is to identify the characteristics of a negative personality and how they influence others, the characteristics of their behavior and values in the course of realizing their desires in achieving their own goals. **Research methods and techniques.** Survey, quantitative-qualitative method, analysis and synthesis were used as a method. 180 respondents living in Belgrade were asked to answer 6 standard questions. **Results and discussion.** In a study conducted by Turchynovych from the Faculty of Philosophy in Banja Luka, it was proven that negative people in politics and social institutions pose a threat to society as a whole, contribute to conflicts between people, nations and states and cause other misfortunes. According to Turchynovych's research, for Banja Luka respondents, Bosnians are scoundrels with undesirable traits, religious, nationalistic, talkative, backward and fanatical. For respondents in Sarajevo, Serbs are nationalists, aggressive, rhetorical, ruthless and cruel (Turchynovych, 2004). **Conclusions.** People with negative personality traits, or so-called scoundrels, threaten everyone around them, who are on the opposite side, and those who are their opponents, even those who do not support them and constantly condemn them. Today, conflicts, quarrels, threats and disruption of

life are present in all countries of the world, and this is becoming a daily phenomenon, from which only the innocent ordinary citizens, the so-called positive ones, suffer. So, this problem of the modern world deserves consideration from several scientific angles. Our study is the first attempt to look at this from a policy and security perspective.

**Keywords:** *villains, negative traits, threats, conflicts, fraud, corruption, robbery.*

## **Negativne osobine, njihova svojstva i posljedice djelatnost u politici i sigurnosti**

Akademik, Prof., PhD **Ljubo Pejanović**,

*Redovni Profesor u penziji, član srpske akademije inovacionih nauka u Beogradu, SAIN  
(Beograd, Republika Srbija)*

Akademik Prof. Dr **Stevan Stojanović**,

*Profesor na fakultetu za poslovne i pravne studije u Beogradu  
(Beograd, Republika Srbija)*

### **Uvod**

Negativac je nepoželjna osoba sa negativnim osobinama ličnosti koja je potpuno suprotna od pozitivca i koja hoće, želi i praktično čini sve što je suprotno za pozitivca. Kada pojedinci takvih osobina još žele da nezakonito dođu do vlasti i imaju moć, oni su skloni nasilju i represiji nad pozitivcima i počinju da se ponašaju kao zlotvori.

Negativci nastaju prirodnim putem, rađanjem i nasleđivanjem takvih osobina i karakteristika od svojih predaka. Oni svojim negativnim osobinama, delovanjem i akcijama, namerama, radnjama i željama negativno utiču na druge osobe i socijalne grupe, primoravajući ih da se ponašaju na sličan način, čime nanose štetu drugima ljudima, ostvarujući najčešće korist za sebe i svoje pristalice. Ovim radom želimo predložiti naučnoj i stručnoj javnosti, da se više pozabavi ovim fenomenom savremenog doba i da se na argumentovan, naučno zasnovani, način suprostave negativnom delovanju ovakvih osoba, kao štetnoj društvenoj pojavi i ozbiljnoj pretnji sigurnosti i bezbednosti pojedinaca i socijalnih grupa, uključujući i državu kao najsloženiju socijalnu grupu. Kada pojedinac ili grupa pojedinaca, postignu uspeh i ostvare svoje ciljeve, na račun drugih, koji nisu istih osobina, oni konstantno podstiču druge da se udruže sa njima ili da se prilagode njihovim ciljevima. Dakle, negativne osobe se javljaju rođenjem ili sticanjem negativnih osobina, od svojih roditelja ili drugih srodnika, kao i preuzimanjem loših osobina od sličnih pojedinaca i grupa u praksi, čime ostvaruju sopstvene ciljeve, kojima stvaraju pogodno tlo za širenje negativnih osobina i ako ih nisu stekli od roditelja ili drugih srodnika. Na taj način oni postižu uspehe i time podpomažu i drugima da shvate da i oni mogu biti uspešni, stručni i da mogu da ostvaruju bogastvo na račun poštenih ljudi, socijalnih grupa ili mentalno zdrave okoline.

### **Metode i tehnike istraživanja**

Ne postoji društvo, narod, nacija, veroispovest u kojima ne postoje pojedinci ili grupe sa negativnim osobinama ličnosti, tzv. negativci. Dakle, svako društvo u svom sastavu poseduje, negde manje nekad više pojedince i grupe koji su negativni, ili se negativno ponašaju, ili na drugi način se

prilagođavaju negativnim ljudima i njihovim osobinama. Oni se trude, bore i očekuju da ostvare svoje ciljeve i korist za sebe, nanoseći štetu drugim osobama sa pozitivnim osobinama.

Istraživanje problema “Negativaca i njihovih osobina,” je prevashodno empirijsko istraživanje koje je provedeno na reprezentativnom uzorku od 180 slučajno izabranih ispitanika - građana Beograda. Istraživanje je zasnovana na primeni osnovnih analitičkih i sintetičkih metoda naučnog saznanja i istraživanja, s težištem sa metodama analize, sinteze sistematizacije, konkretizacije, generalizacije i induktivno-deduktivnoj metodi. Od opštenaučnih metoda u radu je primenjena hipotetičko-deduktivna i statistička metoda. Za prikupljanje podataka od ispitanika primenjena je metoda ispitivanja, i to njena tehnika anketnog ispitivanja i za ovo istraživanje posebno pripremljen instrument – Anketni upitnik. Pored metode ispitivanja u opisu i naučnom objašnjenju predmeta istraživanja u radu korišćena je i Metoda analize sadržaja dokumenata, pre svega, njena tehnika kvalitativne analize iskaza u dokumentima čiji predmet proučavanja su osobine negativnih osoba, tzv. negativci (Danilović, 2021).

S obzirom na ograničenost ovog rada, odabran je manji uzorak od 180 ispitanika i manji broj pitanja u Anketnom upitniku, kako bi smo se uklopili u ograničeni obim rada. Ispitanici su sa zadovoljstvom i ozbiljno prihvatili učešće u istraživanju putem ankete i odgovarali na sva postavljena pitanja.

Primenom navedenih naučnih metoda, tehnika i instrumenata, u istraživanju je utvrđeno da u Srbiji ima značajan procenat pojedinaca sa negativnim osobinama, kao što su: sklonost ka abortusu, neverstvo, droge, zavidnost, ljubomora, mržnja, koristoljublje, laži, sekte, svađa, tuča, batinanje, prevare, krađa, pljačka, prostitucija, homoseksualizam, silovanje, obmane, alkoholizam, kocka, povrede, ubistva terorizam, Tortura, Teror, kriminalitet, narkomanija, pijanstvo, krađa, otmice beba, otmice žena, otmica ljudskih organa, prevare supruga ili supružnika, sklapanje braka sa srodnicima, preljube, izazivanje nereda, izazivanje ratnih sukoba, izdaja, otkrivanje tajnosti i poverenja, špijunaža, samoubistvo, zloba, ogovaranje, droga, pušenje, izazivanje opasnosti, napuštanje dece, batinanje dece, ubojstvo životinja, vređanje, tvrdica, magija i mnoge druge negativne osobine.

### **Značenje korišćenih pojmova iz okvira predmeta istraživanja**

Ako uzmemo u obzir obim negativnih osobina pojedinaca, može se reći da oni predstavljaju realan probleme društva. S obzirom da su u rezultatima istraživanja navedene samo neke od mnogobrojnih negativnih osobina pojedinaca, neophodno je objasniti njihovu pretnju, opasnost i posledice koje ostavljaju na društvo u celini. Između mnogobrojnih negativnih osobina negativaca koje ugrožavaju sigurnost i bezbednost ljudi i socijalnih grupa, uključujući i državu kao najsloženiju socijalnu grupu, ističemo:

*Abortuse* pod kojim se podrazumevaju roditelji koji vrše ubistvo nerođenog deteta, čime čine nepravdu i uništavaju plod kome je priroda podarila život. U Republici Srbiji i u mnogim drugim društvima, ubijanje nerođene dece je uzrokovalo između ostalih i nedostatak stanovništva, čime su nanešene trajne posledice u vidu nestanka naroda, gašenje porodica, škola, institucija i drugih vrednosti u Srpskom društvu.

*Neverstvo* je negativna osobina muške ili ženske osobe, najčeđće muža i žene, kojim se čine preljube i koje prouzrokuju razvode, prekide brakova, a time i ne rađanje dece.

*Ljubomora*, kao sociopatološka pojava izaziva bračne sukobe, patnje, pretnje, razvode i dugotrajne i trajne mržnje, čija posledica je ne rađanje dece i smanjenje stanovništva, a često i dugotrajni bol i patnja supružnika.

*Prevare*, su negativne osobine zbog kojih se varaju supružnici i koji izazivaju svađu, sukob, razvode i na kraju ne rađanje dece.

*Prostitucija*, je takođe negativna osobina čija posledica su prevare u porodici ili zabava koja donosi realne pretnje po nastanak brojnih bolesti, umiranje, ubistva, samoubistva, kazne, lišavanje slobode i mnoge druge posledice.

*Homoseksualizam* je protivprirodna negativna osobina, putem koje se zaljubljuju lica istog spola jedni u druge, a time preziru suprotni spol. Ova sociopatološka, negativna pojava, sve je učestalija u svetu, pa i u Republici Srbije, usled čega dolazi do posledica nerađanja dece, mržnja dece, ubijanje, prodaja i ustupanje dece drugim ličnostima. Ove negativne pojave, prouzrokuje štetu društvu, doprinosi smanjenju ukupnog stanovništva. Stim u vezi, sve učestalija je praksa da ove osobe prisvajaju decu i postepeno ih pretvaraju u homoseksualce, čime čine štetu porodici i društvu u celini. O ovoj negativnoj osobini ličnosti postoje različita mišljenja, kao struke, tako i zagovornika ljudskih prava i slobode opredeljivanja.

*Silovanja* su usmerena na žensku i mušku populaciju, a u najčešćim slučajevima na decu. U Republici Srbiji, ova pojava je izražena naročito na maloletnicima, što nanosi ogromnu štetu, bol, patnju i sramotu, kako silovanih maloletnika, tako i odraslih lica, naročito ženske populacije i njihovih porodica, pa i socijalnih grupa u kojima se kreću i saučestvuju u zajedničkim aktivnostima.

*Sklapanje braka među srodnicima*, je takođe sve učestalija negativna pojava, koja predstavlja realnu opasnost i pretnju za nasleđe u porodici, brakove, rađanje dece sa posebnim smetnjama i nasleđivanje raznih bolesti.

*Preljubi* čine osobe muškog ili ženskog spola, i predstavljaju određenu vrstu prevare, zbog koje dolazi do raspada bračnih zajednica, lakših i težih oblika mržnje, otvorenih i brutalnih sukoba, nerađanja dece, pa i pojedinačnih slučajeva ubojstva.

*Napuštanje dece*, naročito maloletnika, takođe je negativna osobina, bilo da je delo učinila muška ili ženska osoba. Ovim delom je oduzeto pravo detetu ili više dece na redovan, pravičan i potreban uslovan život svakog napuštenog deteta, koje preživljava različite oblike trauma.

*Mržnju* poseduju negativci - lica koja imaju veliku netrpeljivost prema pozitivcima, a često i protiv negativaca. Velika količina mržnje je ozbiljna bolest i realna pretnja koja ne retko dovodi do osвете i drugih negativnih posledica.

*Koristoljublje* kod negativaca, odnosno negativnih ličnosti ima potrebu, želju, cilj i nameru da ostvare korist od čoveka sa pozitivnim osobinama ličnosti, a često i kod negativaca, samo da bi im naneli štetu čime se ove osobe na neki način leče i postižu neko materijalnu ili političku korist.

*Laž* je jedna od čestih negativnih osobina ličnosti koje poseduju negativci. Korišćenjem laži ostvaruju se prevare, materijalne i druge koristi, napredovanje u službi, ostvarivanje materijalnih, finansijski i političkih koristi.

*Svađa*, je jedna od negativnih osobina, koju izazivaju negativci kako bih nekoga uvredili, oštetili, naneli mu bol i ostvarili svoje lične interese ili interes istomišljenika.

*Tuča*, je negativna osobina koju uvek izazivaju negativci prema pozitivcima, kako bih im naneli bol, povrede, a često i ubojstva, kao i druge nesreće, da bih zadovoljili svoje potrebe. Tuča je često prisutna u lošim brakovima, srodničkim porodicama, komšijskim i vršnjačkim nesporazumima.

*Batinanje*, je negativna osobina koju poseduju negativne osobe, tj. osobe koje posežu u svakom svom nagonu, da nekog tuku, prebijaju ili batinaju, kako bi se zadovoljili, što su nekom naneli bol, povredu ili nestanak života i obično se ne kaju za učinjena dela.

*Povrede*, su često verbalne osobine, izražene svađom u kojima se vređa suprotna osobina kod pozitivaca, a ponekada i negativaca, zavisno koji su motivi u pitanju. Povrede nastaju usled nasilja ili nastaju prilikom tuče dva ili više lica, kad dolazi do povređivanja jednog ili više lica, nanošenjem bola, rana, uboda, ubistva i terorizam. Osim fizičke povrede postoje i psihičke povrede, koje su često teže od fizičkih i u određenim težim slučajevima mogu dovesti do psihičkog slobačnosti.

*Obmana*, je osobina koju poseduju određena lica, koj su sklona, pre svega, varanju ili obmanjivanju osobe, sa kojom vrše pregovore, dogovore ili traže usluge. Obmana je negativna osobina sa kojom prevarant obmanjuje ili vara sagovornika u nekim dogovorima, da bi obmanivač stekao neku korist.

*Kocka*, je negativna navika i požuda osoba kojoj pribegavaju negativci, smatrajući da će dobijati na kocki novac i time se obogatiti. Njihove osobine zasnove su na neradu i izbegavanju rada, a pribegavaju lakim zanimanjem radi ostvarenja finansijske koristi. Kockari postaju zavisnici od kocke, pri čemu prodaju sve što se može prodati, da bih dobili novac, prebijaju ili tuku druge ljude oko sebe radi otimanja novca za kocku, pljačkaju roditelje, rođake i okolinu, vrše krađe radi prodaje, otimaju od svojih bližnjih sredstava i slično. Kockari mrze, svakog ko im se suprostavlja, brane kockanje i ne daje novac. Koliko su postali zavisnici ili će postati, vidljivo je po tome što su spremni da prodaju roditeljska imanja koja potroše na kocki.

*Sekte*, su posebna religijska udruženja, čiji su motivi zasnovani na opravdanju njihove religije i negativnostima drugih religija. Kad uspeju da ubede i učlane lice u njihovu sektu, tada, izdaju uputstva o ponašanju u organizaciji, zahtevaju prijavljivanje ličnog ili porodičnog imanja i bogastva, koja na kraju otimaju silom, pretnjom i nasiljem, kako nad sopstvenim članom, tako i njegovim porodicom. U ovom slučaju, najagresivniji, i naj-uporniji članovi zločinačkog udruženja, koji čine zločine upravo su destruktivne sekte. Jedne od najopasnijih destruktivnih sekta na prostoru Srbije i njenog bližeg okruženja su „Satanisti, Crna ruža, Crvena ruža i druge (Pejanović, 2016: 40).

*Terorizam*, upražnjavaju pripadnici terorističkih grupa koji su u svojoj osnovi negativci, koji radi svojih motiva i ciljeva, vrše terorističke napade, na predstavnike vlasti, građane drugih nacionalnosti i pripadnike drugih opasnih organizacija. Njihovi motivi, uglavnom su zasnovani na političkim motivima, idejama, planovima i programima. U skladu sa svojim motivima, teroristi ubijaju protivnike, upotrebljavaju oružje, bombe, eksplozive, požare, kamione za gaženje ljudi i slične akte nasilja, da bi ostvarili velike psihološke efekte na druge ljude, pre svega pozitivce.

*Kriminalitet*, je pojava kojoj su sklone osobe sa negativnim osobinama, često organizovani u kriminalnu organizaciju. Kriminalci su opasni negativci koji se bave kriminalom u vidu krađe, otmice beba, žena, suparnika, članova druge družine, ubistva, prevare, pljačke, prodaje ljudskih organa, i slične aktivnosti koje su suprotne aktivnostima pozitivaca.

*Tvrdice* su negativne osobe koje su sebične i koje nerado pomažu ugroženim ljudima, nemaju osećaj za solidarnost i pomoć, a okrenute su i same prema sebi.

*Negativci* skloni izazivanju nereda, sve do ratnih sukoba i izdaja, otkrivanju tajnosti i gubljenju poverenja kao i špijunaži, predstavljaju pretnju određenom društvu kojeg izdaju, prodaju i na taj način stiču velika sredstva, a vladari negativci, izazivaju sukobe, pa čak i ratove, autokratski se ponašaju i guše cele narod, i sl.

*Samoubistva*, čine negativne osobe, koje radi svojih ciljeva čine nesreće i pretnje drugima, a kad budu otkriveni, da bi izbegli sankcionisanje vrše samoubistvo. Ima i suicidalnih samoubica, koji oduzimaju sebi život zbog teških bolesti i osveta porodici, u kojoj nisu zadovoljni sa životom, radom i obavezama.

*Zloba*, je osobina koju poseduju negativci koji su skloni mržnji i zavisti i predstavljaju problem, pretnju i opasnost da ugroze one koje ne vole, već ih mrze i žele im naneti neku štetu, bol, patnju, zbog svojih unutrašnjih nezadovoljstava.

*Ogovaranje*, je jedna od najčešćih negativnih osobina, kojom se služe negativci u prepričavanju i promeni istine, otkrivanju tajni bliskih ili daljih osoba, izmišljanju laži koje nemaju veze sa istinom, omalovažavanju tuđih uspeha i rezultata zbog zadovoljavanja svojih psihičkih potreba.

*Drogiranje*, je negativna pojava koju uprznjavaju negativne osobe koje uživaju u narkoticima. Ličnosti sa ovakvim osobinama su su bezvredne i nepouzdate u ostvarivanju zadataka i u najčešćim slučajevima ne žele da rade. Svi njihovi naponi usmereni su da nabave narkotike, da se drogiraju i da ništa ne rade. Drogiranje je jedna od najopasnijih, najmasovnijih negativnih pojava, koja prerasta u bolest zavisnosti, usled koje lice postaje potpuno bezvredno. Takve osobe često vrše ubistva, likvidacije, pljačke i krađe, samo da obezbede narkotike. Narkomani su opasnost po porodicu i okruženje, kao i društvo u celini.

*Pušenje*, je takođe negativna i opasna radnja, koja nije stečena rođenjem već navikom. Početak pušenja je proba, nakon više pokušaja, osoba dobija volju za pušenjem i na kraju postaje pušač, koji obično umire od karcinoma pluća i grla. Svaki pušač nema osećaj, da izbegava pušenje u društvu ili u prisustvu drugih, koji ne trpe pušenje i to im je smatnja. Taj osećaj nemaju pušači, pa puše i na zabranjenim mestima, na kraju posle nekog vremena obolevaju od karcinoma, ali pušači to ne prihvataju, i oni su klasifikuju u određenu grupu zavisnika od cigareta.

*Sklonost ka izazivanju određene opasnosti*, je negativna osobina pojedinaca i grupa koji bez posebnog razloga izazivaju opasnosti kao što su: ubistva, samoubistva, postavljane eksploziva, izazivanje požara, poplava i sl, kao izazivanje ratova između naroda i država, vođenje ratnih sukoba i izazivanje drugi pretnji koje ostavljaju nesagledive posledice na zdravlje ljudi i bezbednost društva u celini.

*Napuštanje dece*, je negativna osobina koju upražnjavaju negativci koji najčešće napoštaju sopstvenu decu, batinanjaju ih, ubijaju životinje, vređaju, maltretiraju, pa čak o prodaju svoju decu, prilikom rođenja ili posle porođaja (Pejanović i dr, 2021: 217–225).

*Magija*, je negativna osobina koju poseduju negativci, a najčešće se radi o prevari. Tom vrstom prevare pripadnici magijske organizacije ili pojedinci, pomoću vrači obmanjuju svoje klijente, kako bih od njih iznudili određenu korist, i druge usluge.

*Mafija* je udruženje kriminalaca koji se bave najtežim krivičnim delima kao što su: pljačke, krađe, ubistva, teroristički akti, kao i zastrašivanja u društvu, s ciljem ćutanja o njihovim aktivnostima.

### **Negativne ličnosti i njihove posledice po bezbednost i zdravlje ljudi koji su u kandžama negativaca**

Poznati psihijatar Jovo Marić u knjizi *Psihijatrija* naglašava da genetički načini ponašanja u čestim slučajevima i veoma srodnim vrstama ispoljavanja predstavljaju negativnu osobinu ličnosti koja sadrži komponente načina ponašanja obeju roditelja (Marić, 1982).

Takva ponašanja pojedinaca imaju heterogenu komponentu, a mehanizmi koji tu učestvuju nisu sasvim jasni. Dokazano je da geni mogu, a često i vrše uticaj na ponašanje ljudi da pozitivno ili negativno utiču na endokrine sisteme, putem modifikacija anatomije i fiziologije čulnih organa ili živaca koji interveniše na voljnu ili nevoljnu muskulaturu, ili direktno utiču na biohemiju centralnog nervnog sistema. U nauci je potvrđeno da neki oblici ponašanja koji razlikuju mužjaka od ženke su nasleđeni.

Takođe, potvrđeno je da selektivno odgajanje može uticati na izvesne osobine ponašanja i pozitivno i negativno. U posmatranju životinjskog sveta dokazano je da kontrolisane razlike u ponašanju pasa utiču na emocionalne osobine kao što su agresivnost, motivacija, odgovor na nagrade i takođe na čula i motorne sposobnosti. Isto tako, «istraživanja vršena na blizancima kod ljudi su pokazala daleko veću konkordantnost između identičnih nego između fraternalnih blizanaca u pogledu epilepsije, kao i različitih stanja šizofrenije koja se odlikuje psihotičnim načinom ponašanja» (Marić, 1982).

Naučno je utvrđeno da je «korelacija između članova parova blizanaca na testovima inteligencije veća kod identičnih blizanaca koji su rasli odvojeno nego kod obične dece, braće ili sestara, koji su odrasli zajedno. Tako inteligencija predstavlja jednu osnovnu nasleđenu sposobnost, ali se na ovu sposobnost može u velikoj meri i to trajno uticati stimulacijom faktora sredine, naročito za vreme prvih godina života» (Marić, 1982).

Psihijatrija u posmatranju genetike smatra da se normalne i patološke osobine ili bolesti pretežno nasleđuju do 60%, tako da nasledni faktori imaju uticaja i na formiranje u poremećajima ličnosti. Zbog toga je «konstitucionalna predpozicija značajna jer postoji velika verovatnoća da će određeni procenat kod potomaka imati neke elemente poremećaja u formiranju ličnosti» (Marić, 1982).

Budući da je svako ljudsko ponašanje motivisano i usmereno ka nekom cilju, razvoj ličnosti teče od momenta rođenja kada je ponašanje rukovođeno principom zadovoljstva i sigurnosti, odnosno izbegavanja neugodnosti po određenu ličnost. «Da bi pojedinac sa negativnim osobinama zadovoljio svoje instiktivne potrebe življenja u društvu, a koje su u okviru zadovoljenja potreba određene ličnosti to se stiče postepeno kroz vreme razvoja svake ličnosti» (Marić, 1982). Pri tome, sociokulturni činioci se uvek uzimaju u obzir kroz karakteristike šireg društvenog okruženja i njihovog pravila ponašanja u kojem se formira ličnost.

«Agresivno ponašanje neke ličnosti u socijalnoj sredini predstavlja problem za okruženje u kome negativac bitiše, pa i za savremeno društvo u celini. Ovakvo ponašanje uglavnom se smatra posledicom zdravstvenog problema, kao posledica nasilja, kriminala i ugnjetavanja, pojedinaca i većeg broja ljudi.

Jovo Marić (1982) naglašava da biološki faktori utiču na antisocijalna ponašanja ličnosti sa prenaplašenim odgovorom na andrealin, što predstavlja češće agresivno ponašanje u odnosu na druge ličnosti. Takođe, prema ovom autoru, i socijalni faktori u sredini utiču na formiranje ličnosti, a okruženje ima značajan uticaj na razvoj moralne instance čoveka. Otuda se uočava češće delikventno ponašanje u siromašnijim predgrađima velikih gradova, što ukazuje da ekonomski nivo i prenaseljenost igraju, takođe, određenu i značajnu ulogu.

*«Psihološki faktori, značajno doprinose formiranju moralnog ponašanja, u raslojenim porodicama, u roditeljskim nedoslednostima, među roditeljima sa nerealnim pristupima i neurotičnim konfliktima kod poremećaja ponašanja ovakvih ličnosti. Emocionalno nestabilne ličnosti karakterišu sa emocionalno nestabilnim impulsima uz češće promene neraspoloženja uz izražen nedostatak samokontrole» (Marić, 1982).*

Polazeći o značenja kategorijalnih i iz njih izvedenih pojmova koji opisuju negativnu ličnost, možemo konstatovati da se pod pojmom negativac podrazumeva pojedinac sa negativnim osobinama

ličnosti, odnosno ličnost koja je nasledila negativne osobine od svojih predaka i nastavlja da se ponaša ili deluje negativno i destruktivno, nanoseći štetu, bol i uvrede drugim ljudima.

### Rezultati istraživanja

Opravdanost izrade ovog istraživačkog rada, posebno provednog empirijskog istraživanja proizilazi iz životnog iskustva autora i njihovog dugogodišnjeg praćenja ponašanja pojedinih lica, koji su prirodno ili nasledno stekli negativne osobine, tj pribegavali negativnom ponašanju, da bih drugom licu ili socijalnoj grupi naneli bol, patnju ili neku štetu. Ljudi takvih osobina ličnosti, svojim negativnim ponašanjem i delovanjem zadovoljavaju svoje bolesne ambicije i uživaju u takvom ponašanju prema pozitivnim ljudima. Zapostavljanje ovog fenomena je bio dovoljan razlog da u ovom radu pristupimo istraživanju predmetne teme sa punoletnom populacijom, kako ženskog tako i muškog spola. Otuda je ovaj rad zasnovan na empirijskom praćenju negativnih osobina kod pojedinih ličnosti i njihovom uticaju na druga lica, da se ponašaju i da prihvataju njihove vrednosti i da ispunjavaju njihove želja u ostvarenju sopstvenog cilja. U pribavljanju činjenica, opredelili smo se zaprikupljanje podataka putem Anketnog upitnika, postavljajući ispitanicima šest brižljivo koncipiranih pitanja vezanih za temu predmeta rada. Istraživanje je izvršeno na slučajno odabranom, prigodnom uzorku od 180 ispitanika, pre svega građana Beograda. Zbog malog broja ispitanika neohodno je biti obazriv u tumačenju i razumvanju dobijenih konačnih rezultata istraživanja. Statistički pokazatelji dobijeni u ovom istraživanju mogu poslužiti kao inicijalna osnova za shvatanje težine problema proučavanja koji je prisutan u svakom društvu.

#### *Ispitanicima je postavljeno sledećih šest pitanja:*

1. Po Vašem mišljenju, da li u Srbiji, postoje građani sa negativnim osobinama?
  - a) da
  - b) ne,
  - c) nije mi poznato,
  - d) nisam siguran.
2. Po Vašem mišljenju, da li su građani Republike Srbije ugroženi od strane negativaca i njihovih osobina?
  - a) da
  - b) ne
  - c) nije mi poznato.
3. Po Vašem mišljenju, da li je u Republici Srbiji, uspostavljen poseban sistem zaštite od negativaca?
  - a) da
  - b) ne,
  - c) nije mi poznato.
4. Po Vašem mišljenju, dali u Republici Srbiji ima više negativaca u odnosu na pozitivce?
  - a) da
  - b) ne
  - c) nije mi poznato.
5. Po Vašem mišljenju, da li su u Republici Srbiji, brojniji muški negativci ili žene?
  - a) muški
  - b) ženski,
  - c) podjednako,
  - d) nije mi poznato.
6. Koja profesionalna delatnost negativaca, najviše ugrožava građane?
  - a) političari,
  - b) stranke,
  - c) vlasti.

Na sva postavljena pitanja, ispitanici su davali verodostojne odgovore po sledećim varijablama/pitanjima:

*Tabela 1. Pregled stavova i uverenja ispitanika*

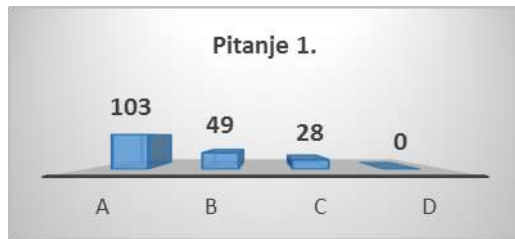


## u Beogradu o postojanju građana s negativnim osobinama

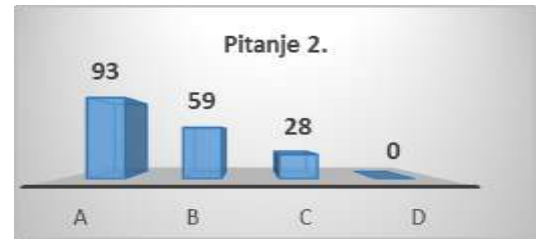
Varijable/pitanja	Stavovi ispitanika			
	Da	Ne	Nije mi poznato	Ne mogu da procenim
1. Po Vašem mišljenju, da li u Srbiji postoje građani sa negativnim osobinama?	103 57,22%	39 21,66%	28 15,55%	–
2. Po Vašem mišljenju, da li su građani Republike Srbije ugroženi od strane negativaca i njihovih osobina?	93 51,66%	59 32,77%	28 15,55%	–
3. Po Vašem mišljenju, da li je u Republici Srbiji, uspostavljen poseban sistem zaštite od negativaca?	125 69,44%	45 25%	8 4,44%	2 1,11 %
4. Po Vašem mišljenju, dali u Republici Srbiji ima više negativaca u odnosu na pozitivce?	160 88,88%	15 8,33%	5 9,0%	–
5. Po Vašem mišljenju, da li su u Reopublici Srbiji, brojniji muški negativci ili žene?	<b>Muški</b>	<b>Ženski,</b>	<b>Podjednako,</b>	
	82 45,55%	91 50,55%	7 3,88%	–
6. Koja profesionalna delatnost negativaca, najviše ugrožava građane?	<b>Političari</b>	<b>Stranke</b>	<b>Vlasti</b>	–
	165 91,66%	13 7,22%	2 1,11%	–

Izvor: Autor

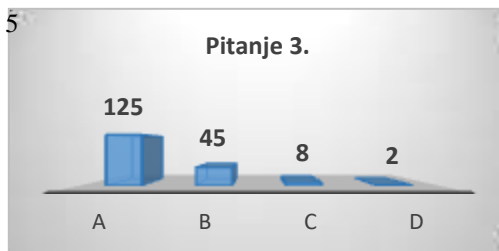
Grafikon 1.



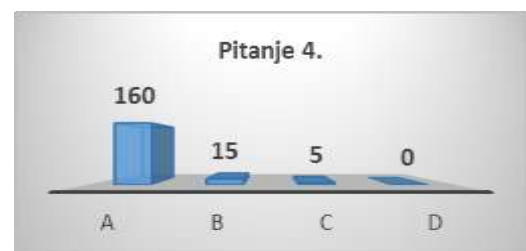
Grafikon 2.



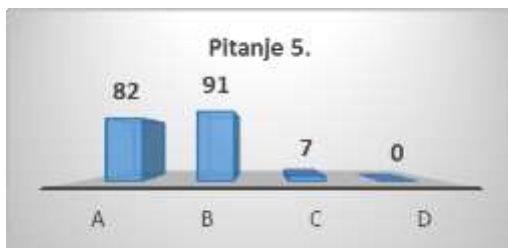
Grafikon 3.



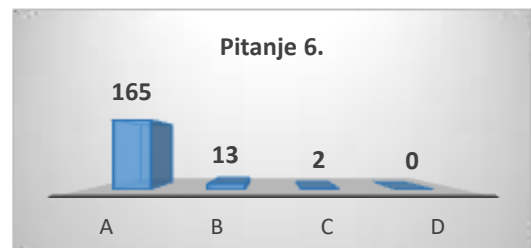
Grafikon 4



Grafikon 5



Grafikon 6



Izvor: Autor

### Diskusija rezultata istraživanja

Iz dobijenih rezultata istraživanja proizilazi nekoliko ključnih zaključaka:

(1) Da u Srbiji postoje građani sa negativnim osobinama misli 103 od 180 ispitanih ili 57,22%, dok 39 ili 21,66% misli da negativaca nema u društvu, a 28 ili 15,15% ispitanih nije poznato da li takvih kategorija građana ima ili nema u Srbiji. S obzirom na egzaktno dobijen podatak da 36,81 ispitanih smatra da u Srbiji nema negativaca ili da im nije poznato da tih kategorija građana ima ili nema, takav dobijeni rezultat ukazuje da svi ispitanici ne percipiraju na isti način značenje pojma negativac. To upućuje da bi u narednim istraživanjima ovog fenomena istraživači morali da se ozbiljnije bozabave određivanju značenja pojma negativac i u skladu sa tim preciznije postavljaju pitanja u samom instrumentu za prikupljanje podataka.

(2) Još očiglednija situacija ispoljena je u odgovorima ispitanika na drugo postavljeno pitanje u anketnom upitniku u kojem su ispitanici ispoljili još veću podeljenost i gde 93 od 180 ispitanih ili 51,66% smatra da su građani Republike Srbije ugroženi od strane negativaca, a 59 ili 32,77% ispitanih smatra da nisu ugroženi, dok 28 ispitanih ili 15,55% smatra da im nije poznato da li su ili nisu građani od strane negativaca.

(3) Nešto manje, ali još uvek značajno, je to bilo izraženo u odgovorima na treće postavljeno pitanje u kojem 126, od 180 ispitanih ili 69,44% smatra da je u Republici Srbiji uspostavljen adekvatan sistem zaštite od negativaca, a 45 ili 25% misli da nije, dok 8 ispitanih ili 4,44% nije poznato da je ili nije uspostavljen takav sistem zaštite, a samo 2 ispitanika ili 1,11% nisu mogli da procene.

(4) Tek na četvrtom postavljenom pitanju, koje je glasilo: da li u republici Srbiji ima više negativaca u odnosu na pozitivce, velika većina ispitanih, njih 160 ili 88,88% je odgovorilo potvrdno, da ima više negativaca od pozitivaca, dok je svega 15 ispitanih ili 8,33% negiralo tu tvrdnju, a samo petoro ispitanih nije poznato da li u Srbiji ima više negativaca u odnosu na pozitivce,

(5) Na peto postavljeno pitanje, da li su u Republici Srbiji brojniji muški ili ženski negativci, odgovori su bilo polarizovani. Naime, njih 82 od 180 ispitanih ili 45,55% su stava ja je više muških negativaca, a 91 ili 50,55% smatra da je više ženskih negativaca, dok njih 7 ili 3,88% smatra da je podjednako i muških i ženskih negativaca.

(6) S epistemološkog stanovišta posebno su značajni odgovori ispitanika na poslednje, šesto pitanje, koje se odnosilo na to koja profesionalna delatnost iz koje se regrutuju negativci najviše ugrožava građane? Velika većina ispitanika, njih 165 ili 91,66% smatra da su to političari, bez obzira kojim političkoj stranci pripadaju, dok njih 13 ili 7,22% misli da su to negativci iz određenih političkih stranaka, a samo 2 ispitanika od 180 ispitanih smatra da najviše ugrožavaju građane negativci iz vlasti.

S obzirom prigodan uzorak od 180 ispitanika, čiji izbor iz statističke mase nije sasvim poznat, rezultati istraživanja imaju ograničeni epistemološki domet, ali ipak ukazuju na prisutnost i raširenost pojava pojedinaca i grupa sa negativnim osobinama ličnosti u Srpskom društvu. Ovim istraživačkim problemom u bliskoj i daljoj budućnosti moraju se potpunije pozabaviti naučni instituti i eksperti sociopsihološke i psihijatrijske struke.

### Zaključak

Predmetna tema rada je veoma aktuelna, ali na žalost malo obrađivana i eksploatisana u naučne svrhe. Tragajući za naučnom literaturom, zapisima, štampom i drugim dostupnim materijalima, uspeli smo pronaći pouzdane izvore podataka koji predstavljaju skroman doprinos epistemološkoj raspravi o ovoj veoma složenoj, politikološkoj i sociopsihološkoj temi.

U izradi ovog rada suočili smo se sa ozbiljnim izazovom kako iz politikološko-bezbednosnog ugla, ne zadirući dublje u sociopsihološku i psihijatrijsku materiju sagledati glavne odrednice ove veoma aktuelne tematike odnosa između pozitivnih i negativnih ličnosti, stežištem na odnosu negativaca prema drugim osobama u različitim profesijama i svim sferama društva. Rezultati istraživanja u ovom radu su potvrdili da osobe sa negativnim osobinama ličnosti, tzv. negativci ugrožavaju sve one oko sebe koji su na suprotnoj strani i one koji su im protivnici, čak i one koji ih ne podržavaju, zbog čega ih neprekidno osuđuju. Sve zemlje na svetu, uključujući i Srbiju, podjednako ili sa malim razlikama se suočavaju s navedenim fenomenom. Danas u svim zemljama sveta prisutni su sukobi, svađe, pretnje i ometanje života i to postaje svakodnevna pojava, u kojoj trpe samo nedužni obični građani, tzv. pozitivci. Otuda ovaj problem savremenog sveta zaslužuje da bude sagledan iz više naučnih uglova. Prvi pokušaj njegovog sagledavanja iz politikološko-bezbednosnog ugla je upravo načinjen u ovom radu.

### Reference

- Danilovic, N. (2021). Application of the Document Analysis Method in the Social Sciences. *Social Communications: Theory and Practice*, Vol. 13(2), Kyiv, 13–27; DOI: 10.51423/2524-0471-2021-13-2-12.
- Klain, Š. (2004). *Najveći Zlotvori u Istoriji žene [The Greatest Villains in the History of Women]*. Kn.3. Beograd: Politika [in Serbian].

- Klain, Š. (2004). *Nejveći zlotvori. Diktatori [The greatest evildoers. Dictators]*. Kn.4. Beograd: Politika [in Serbian].
- Loren, K. (2004). *Najveći zlotvori mafijaši u istoriji [The greatest evil mobsters in history]*. Kn.2. Bedograd: Politika [in Serbian].
- Marić, J. (1982). *Psihijatrija [Psychiatry]*. Zemun, Srbija: Visoka medicinska škola [in Serbian].
- Pejanović, L., Gudelj, N. (2018). *Ugrožavanje bezbednosti društvenim oblicima pretnji [Endangering security through social forms of threats]*. Bijeljina, BiH: Univerzitet Sinergija.
- Pejanović, L. (2016). *Osnovi Terorizma [Fundamentals of Terrorism]*. Novi Sad: Fakultet za pravne i poslovne studije [in Serbian].
- Pejanović, L., Stojanović, S., Stojanović, R., Ristić, J. (2021). Socijalne komunikacije i praksa kriminalnih aktivnosti krađom beba u Republici Srbiji [Social communications and the practice of criminal activities by stealing babies in the Republic of Serbia]. *Social Communications: Theory and Practice*, Vol. 13(2), 217–225. DOI: 10.51423/2524-0471-2021-13-2-4. <https://new.comteka.com.ua/index.php/journal/article/view/113/90> [in Serbian].
- Turčinović, V. (2004). *Psihologija [Psychology]*. Banja Luka: Filozovski fakultet [in Serbian].
- Zola, E. (1940). *Zver človek [Animal man]*. Beograd: Nolit [in Serbian].
- Značenje reči Negativac [The meaning of the word Negative] (2022, February 7). Šta znači.com. <http://staznaci.com>negativac> [in Serbian].

### ***Negativne osobine, njihova svojstva i posljedice djelatnost u politici i sigurnosti***

*Akademik, Prof., PhD Ljubo Pejanović,*

*Redovni Profesor u penziji, član srpske akademije inovacionih nauka u Beogradu, SAIN  
(Beograd, Republika Srbija)*

*Akademik, Prof., Dr Stevan Stojanović,*

*Profesor na fakultetu za poslovne i pravne studije u Beogradu  
(Beograd, Republika Srbija)*

### ***Abstrakt***

***Problem istraživanja.*** Najizraženije aktivnosti negativnih ljudi najviše se manifestuju u politici, političkim partijama, kriminalnom okruženju, terorizmu, vladajućim strukturama, na ulici, u institucijama, pa i u vlasti. Masovno pojavljivanje osoba sa negativnim karakteristikama ugrožava sigurnost pojedinaca, društvenih grupa, institucija ili ljudi različitih pogleda, ponašanja i aktivnosti. Svrha istraživanja je identificirati karakteristike negativne ličnosti i načine utjecaja na druge, njihovo ponašanje i vrijednosti u ostvarivanju svojih želja za postizanjem vlastitih ciljeva.

***Metode i tehnike istraživanja.*** Kao metoda korištena je anketa, kvantitativno-kvalitativni metod, analiza i sinteza. Od 180 ispitanika koji žive u Beogradu zatraženo je da odgovori na 6 standardnih pitanja.

***Rezultati.*** Studija Turčinovića sa Filozofskog fakulteta u Banjoj Luci pokazala je da negativni ljudi u politici i društvenim institucijama predstavljaju prijatniju društvu u cjelini, doprinose sukobima među ljudima, narodima i državama i izazivaju druge nedaće. Prema Turčinovičevom istraživanju, Bosanci su za banjalučke ispitanike zlikovci sa nepoželjnim osobinama, religiozni, nacionalistički, kolokvijalni, zaostali i fanatični. Za sarajevske ispitanike Srbi su nacionalisti, agresivni, retorički, nemilosrdni i okrutni (Turčinović, 2004).

**Zaključci.** *Ljudi sa negativnim osobinama ličnosti, ili takozvani zlikovci, prijete svima oko sebe na suprotnoj strani, i onima koji su im protivnici, čak i onima koji ih ne podržavaju i stalno ih osuđuju. Danas sukobi, svađe, prijetnje i poremećaji života postoje u svim zemljama svijeta, a to postaje svakodnevna pojava koja pogađa samo nedužne obične građane, tzv. pozitivne. Dakle, ovaj problem savremenog svijeta zaslužuje razmatranje sa više naučnih gledišta. Naša studija je prvi pokušaj da se ovo sagleda iz političke i sigurnosne perspektive.*

**Ključne riječi:** *negativci, negativne osobine, prijetnje, sukobi, prevara, korupcija, pljačka.*

## Характеристики негативних персон та наслідки їх діяльності в політиці та безпеці

**Любо Пеянович,**

академік, професор, доктор філософії,  
професор у відставці, член Сербської академії інноваційних наук у Белграді, SAIN  
(Белград, Республіка Сербія)

**Стеван Стоянович,**

академік, професор, доктор наук,  
професор факультету бізнесу та правових досліджень у Белграді  
(Белград, Республіка Сербія)

### Анотація

**Проблема дослідження.** Найбільш яскраво виражена діяльність негативних людей здебільшого проявляється в політиці, політичних партіях, кримінальному середовищі, тероризмі, правлячих структурах, на вулицях, в установах і навіть у владних структурах. Масова поява людей із негативними характеристиками ставить під загрозу безпеку окремих осіб, соціальних груп, інститутів або людей із різними поглядами, поведінкою та діяльністю. Мета дослідження полягає в ідентифікації характеристик негативної особистості та способів їх впливу на інших, особливостей їхньої поведінки та цінностей у ході реалізації їх бажань у досягненні власної мети.

**Методи й методика дослідження.** Як метод було застосовано опитування, кількісно-якісний метод, аналіз й синтез. 180 респондентам, які мешкають у м. Белград, було запропоновано відповісти на 6 стандартних запитань.

**Результати.** У дослідженні, проведеному Турчиновичем із філософського факультету в Баня-Луці, було доведено, що негативні люди в політиці та соціальних інституціях становлять загрозу для суспільства в цілому, сприяють конфліктам між людьми, націями та державами та спричиняють інші нещастя. Згідно з дослідженням Турчиновича для респондентів Баня-Луки боснійці є негідниками з небажаними рисами, релігійними, націоналістичними, розмовними, відсталими та фанатичними. Для респондентів Сараєво серби – націоналісти, агресивні, риторичні, безжальні та жорстокі (Турчинович, 2004).

**Висновки.** Особи з негативними рисами особистості, або так звані негідники, погрожують усім оточуючим, хто перебуває на протилежному боці, і тим, хто є їхніми противниками, навіть тим, хто їх не підтримує та постійно їх засуджує. Сьогодні конфлікти, сварки, погрози та зрив життя є в усіх країнах світу, і це стає повсякденним явищем, від якого страждають лише невинні пересічні громадяни, так звані позитивні. Отже, ця проблема сучасного світу заслуговує на розгляд із кількох наукових сторін. Наше дослідження – перша спроба поглянути на це з точки зору політики та безпеки.

**Ключові слова:** лиходії, негативні риси, загрози, конфлікти, шахрайство, корупція, пограбування.

Submitted to the editor – 23.03.2022

Review 1 – 05.04.2022

Review 2 – 23.04.2022

Accepted for printing – 18.06.2022

Подано до редакції – 23.03.2022

Рецензія 1 – 05.04.2022

Рецензія 2 – 23.04.2022

Прийнято до друку – 18.06.2022

